

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:
Strada Stefaniei Nr. 13.

Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rind petiu sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petiu 50 bani.

Prenume rațiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Cernăuț, 22 Ianuarie 1908.

Am amintit în numărul nostru trecut, că noi activitatea cea mai intensivă am dezvoltat-o pe terenul politic. Și mulțămii acestei activități putem astăzi cu bucurie zice, că referințele chaotice politice, pe cari le-am aflat la apariția noastră, și din cari și ziarul nostru a trebuit să resară ca o necesitate națională, au dispărut, lămurindu-se situația astfel, că și cel mai puțin inițiat în afaceri politice, vede cum stau lucrurile. Vede că în țara noastră între celelalte popoare conlocuitoare domnește pace și bunăînțelegere, pecind în tabăra română un război civil, care a pretins multe victime, dar care a fost o necesitate absolută, numai astfel fiind posibilă o lămurire a situației.

Și nici că se putea altfel.

Fără ca să aștepte, să vadă ce atitudine vom observa față de starea politică din țară, ce domnea la apariția noastră; fără ca să aștepte, să vadă, cum vom aplica în practică programul disolvat de noi; fără ca să controleze, ori de în activitatea noastră începută ne vom servi de arme cinstite și ori de și noi înșine, vom documenta o ținută cinstită, partidul așa zis demoratic, care dispunea de un ziar, ce-și câștigase deja un trist renume, dela primul nostru număr a început a

ne improșa cu cuvintele cele mai murdare. Și asta n'a fost cu cale. Noi susținem că un popor, care pretinde de a trece de un popor cult, nu se va mulțami numai cu un unic jurnal, care să reprezinte numai un unic curent politic, ci va simți necesitatea și de cel puțin a unui al doilea jurnal, care să reprezinte și alt curent; căci, cum a spus unul din cei mai rutinați politicieni germîni »aparitia mai multor curente politice în sinul unui popor este dovada cea mai bună despre înaintarea culturală a acestui popor; ear aparitia unui ziar, prin care noul curent politic vroeste să se manifesteze, e o necesitate vitală a acestui partid. Acesta este un adevăr necontestabil. Și nu putem presupune că conducătorii partidului așa numit democratic să fie atît de limitați în puterile lor spirituale, încît să contesteze un adevăr recunoscut de o lume întreagă. Și ei recunosc acest adevăr. Dar, dacă cu toate acestea ei ne-au întimpinat în loc de urări cu înjurături mitocănești, aceasta este de atribuit altor împrejurări. Simțul existenței periclitat al acestui partid și prin urmare teama conducătorilor lui de a pierde puterea, pe care și-au fost acaparat-o, i-a îndemat la acest paș. Și noi, convingși, că numai acest moment îi îndeamnă la întrebuițarea mijloacelor cunoscute,

dar regretabile, am pășit înainte întru combaterea greșelilor politice și abuzurilor nepolitice comise de ei. La aceasta ne-am simțit cu atît mai îndreptățiți, cu cit conducătorul acestui partid a îndrăznit să numească punctele din programul nostru, ratificat de marea adunare din Suceavă, »cele 12 gogomării ale partidului național« cu toate că chiar el singur de repețite ori a spus'o și a scris'o »că între programul nostru și programul său nu există nici o diferență«.

Alegerile escrise în urma promulgării legii electorale pentru senatul imperial au înfocat lupta politică încinsă între noi și mai tare. Noi am căutat să tremitem în senatul imperial bărbați cu o știință vastă, cu sentimente naționale neprihănite și de un caracter ferm; democrații și-au ales de candidați ori bărbați, cari îmbătau lumea cu apă rece, ori neputincioși, mențiți a fi o unealtă oarbă în mîinile părințelor săi politici.

Pe cînd armele întrebuițate de noi în această luptă erau arme obicinuite la toate popoarele culte, contrarii noștri au întrecut în această privință ori ce se văzuse pînă atunci. Chiar astăzi, după mai un an întreg, trebuie să ni se revoalte toate simțirile, cînd ni aducem aminte, cu ce fel de arme au fost combătuți candidații noștri,

d-nii Dr. Constantin Isopescul-Grecul și Dorimidon Popovici.

Ce ilustrații scirboase aducea faimoasa »Voința Poporului« în numerii săi de pe acele timpuri, ilustrații, cari aveau scopul, de a ridiculiza nu numai pe acești doi fii vrednici ai poporului românesc, ci și pe întreg clerul nostru, pe întreaga noastră inteligență. Și dacă n'am reușit pe toate liniile, nu e vina noastră și a alegătorilor noștri, cari și-au împlinit datoriile cu sfințenie, ci aceasta este de atribuit numai agitațiunilor nemaipomenite înscenate de democrați. Cu toate aceste acum avem o mîngiere alinătoare, căci cei mai mulți din contrarii noștri politici, făcînd o paralelă între candidații noștri și cei a partidului democratic, se rușinează de a fi votat pentru candidații acestui partid. Dar aici nici mirare nu poată să te prindă, cînd te gîndești ce bărbați naționali neprihăniți sint un Dr. Stefan Saghin, un Constantin Isopescul, un Dori Popovici față de un Cuparencu, un Chisanovici etc.

Deși din lupta electorală n'am eșit pe toate liniile învingători, totuși sîntem mîndri, că chiar în primul foc ne-am validat ca un element de ordine, un element, care are un viitor aurit.

Politica inaugurată de noi a fost recunoscută de politică amăsurată

FOIȚA.

A fost, a fost...

A fost, a fost... spunea bunica
Copiilor în jurul ei,
Ear noi șopteam, cuprinși de frica
Povestelor cu zece zmei,
Cu ochii mari și lucitori:
A fost, a fost...

A fost o sară neuitată,
Cînd ea căzu la pieptul meu,
Jurînd pe maica precurată,
Că pentru ea eu sînt un zeu,
Ce l-a visat atîtea ori — —
A fost, a fost!

Deodată ea sermana pică
La pat — și eu mereu rugam
Pe medic — tremurînd de frică —
S'o scape — căci atîta am —
Dar ochii lui priveau vorbind:
A fost, a fost!

De-atunci eu nu mai știu nimica
Ce-a fost și încă ce va fi

Și ce-a vroit atunci bunica

Copiilor a povesti —;

Dar încă tot aud șoptind:

A fost, a fost...

Hatna, 16 Ianuarie 1908.

V. Kalmucki.

Cîntec.

Resunet din popor.

Frunză verde earbă grasă
Lelițo ești prea frumoasă;
Ochii negri ca negrina,
Buză dulce ca smochina.

Frunză verde iarbă lată
Dă-mi lelițo buza-odată,
Sufletu-mi ca s'o îmbrace
Și s'adoarmă 'n sinu-ți dulce.

Frunză verde earbă 'n fire
Lele soarbe-mă 'n privire,
Să citesc în cele stele
De-mi ești draga vieții mele!

Ei.

Din zimbirea aurorei
Crești în faptul demineții,

Ingeraș scaldat în raze,
Floare'n zorii tineretii.

Obrăjori rotunzi și rumeni,
Dulce 'n tot, ca o zimbire;
Tu faci lumea să se peardă
In cel farmec de iubire.

Mă cufund în ochi-ți gingași
Să-ți arăt iubirea-mi clară
Și-mi simt viața legănată,
Ca 'ntr'un vis de primăvară.

Basmul bradului.

In zarea plumburie cerne
De fulgi o ploaie 'n dor și jale,
De'mbracă firea 'ngîndurată
Cu 'n vâl stropit cu albe stele.

Și codrul colo 'n zarea sură,
Cui doru-mi îl cîntam adese,
S'a prăpădit în gînduri triste
Și basme dulci el nu mai țese.

Și nucul meu cu brațe late,
In umbra cui iubiam odată,
Se uită lung și mă jălește,
Iubind ar vrea să mă mai vadă.

Doar bradul scuturîndu-și neaua
Șoptind în taină par'că-mi spune:
»Ea'n vină să-ți impac eu dorul
Cu 'n basm urzit dintr'o minune!«

Cîntec.

Ziceam odat' un cîntec
De-mi împacam eu dorul
Și mi-l cînta în taină
In vale și izvorul.

Și'n glasul lui cel dulce
Imi tot spunea de-o fată —
S'a dus cu ea, sermanul,
Și cîntecul de-odată. —

Și astăzi știu un cîntec,
Un cîntec plin de jale;
Plîngînd izvorul duce
La prispa dragei mele.

....ii.

împrejurărilor, și pactul politic, ce l'am fost făcut în campania electorală cu alte partide politice din țară, a fost ratificat în ședința plenară de întregul comitet național, deoarece a fost un pact dictat de oportunitate și prudență, făcut fiind cu partide de forță din țară, fără însă ca să ne fi fost angajat mai mult, de cum au cerut o împrejurările. Urmările acestei politice sînt, că cu toate popoarele conlocuitoare trăim de prezent în pace, un moment, care pentru noi Romîni bucovineni nu poate fi destul apreciat, dată fiindu-ni astfel posibilitatea, de a ne întări și consolida rîndurile.

Cu toate îndușmămirile și suspiciunile din partea democrațiilor conducători noi vom urma aceasta politică și în viitor, cît timp cercul intereselor poporului nostru nu va fi atins de celelalte popoare, convinși fiind, că un trai pacinic ni este de prezent mult mai priincios, decît o luptă cu auspiciile cele mai bune pentru o învingere. Acestui principiu i-a dat și deputatul nostru, dl Dr. Constantin Isopescul-Grecul, expresie în orațiunea sa ținută în senatul imperiului.

Aceasta ce se atinge de politica externă.

În politica internă am disvoltat prin rostul deputatului Dr. Isopescul-Grecul, precum și a celorlalți domni deputați, o politică încă mai intensivă, dînd o atențiune deosebită ocupării diferitelor posturi de funcționari cu elemente aparținătoare poporului nostru sau cel puțin, unde altfel nu era posibil, cu elemente prietenoase poporului nostru. Și interesîndu-ne aici chiar de posturile cele mai neînsemnate, am obținut rezultate excelente. Astfel am lucrat pînă acuma și tot astfel vom lucra și de acu înainte. Ori de am lucrat bine sau rău, o lăsăm în aprecierea publicului. Noi deocamdată ni simțim cugetele împăcate, căci credem a ni fi implinit măcar în parte datoriile ce ni le-am impus de bună voie.

Inalt prea sfințite părinte! fă dreptate.

Zilele trecute ni-a venit știrea, că parohul din Voloca pe Ceremuș (di-

strictul Vașcăuț pe Ceremas) dl Demeter Massikiewicz a fost numit paroh al comunei Mologhia, sau cum îi zic Nemții-Molodia.

Aceasta comună, situată în apropierea orașului Cernăuț, e una din cele mai fruntașe comune din Bucovina, avînd o populațiune de 5383 suflete, între cari 3645 ortodocși, ear restul de 1738 romano-catolici și uniati. După datele statistice, ce ni stau la dispozițiune, din numărul de 3645 ortodocși sînt 2349 de naționalitate romînă, ear restul de 1296 de naționalitate ruteană. Eram deci în drept să așteptăm, că paroh în această comună, fiind naționalitatea romînă față de cea ruteană în prevalență dublă, să fie numit un Romîn. Dar lucrul s'a întîmplat altfel; de paroh a fost numit parohul amintit, care aparține naționalității rutene.

Chiar dacă vom și presupune, că dl Massikiewicz cunoaște limba romînească perfect și vom presupune, că d-sa a fost unul din competenții cei mai bine calificați, lucru ce nu'l putem însă admite, deoarece d-sa nu-mă rău abia 55 ani servînd ca preot de abia 22 ani — totuși trebuie să ne punem întrebarea: De cari momente a fost condus conșistoriul nostru, cînd l'a propus pe dl Massikiewicz de paroh pentru această comună? Admîtor consilierii conșistoriali de naționalitate ruteană, ca în o comună cu o populațiune covârșitoare ruteană să fie în viitor numai un romîn ca paroh? E drept; pînă nu de mult se întîmplau lucruri de felul ăsta; dar numai din cauza, că nu erau competenți de naționalitate ruteană. Astăzi așa ceva nu se mai poate întîmpla, avînd ei destui candidați. Pe cînd colaboratorii noștri trebuie să aștepte cîte 15—20, ba chiar și mai mulți ani, pînă pot deveni parohi, cei ruteni devin înderegulă parohi după trei ani. Sau poate n'avem noi competenți Romîni pentru astfel de posturi? Nu ni pu-

tem da sama, ce considerante au fost la mijloc la ocuparea acestui post. Dar din bunăcredință ne adresăm către Consistoriul nostru și către I. P. Sf. nostru Mitropolit cu rugarea: Inalt prea Sfințite! Fă dreptate!

Deputatul nostru Dr. Constantin Isopescul-Grecul în parlament.

Primind chiar zilele acestea protocolul stenografic al ședințelor parlamentului austriac, dăm acum în întregime orațiunea deputatului nostru Dr. Constantin Isopescul-Grecul, ținută în ședința din 20 Decembrie 1907.

Dupre acordarea cuvîntului de către președintele parlamentului dl Weisskirchner, deputatul Isopescul rostește următoarea cuvîntare:

»Inaltă casă! Ar fi de tot neconsultat din partea mea, dacă aş vroi în desbaterea prezentă să cîștig atențiunea D-Voastre, domnilor deputați, prin vorbe multe. Desbaterea îndelungată și ostenitoare relativ la pactul cu Ungaria, a consumat într'atît de mult puterile fizice și intelectuale ale membrilor acestei înalte căsi, încît pentru discursuri lungi cu anevoe se va putea afla paciența necesară. Și poate chiar din cauza aceasta n'a fost oportun, de a pune desbaterea asupra bugetului la ordinea zilei atunci, cînd e de lipsă încordarea tuturor puterilor noastre morale, dacă voim să ni împlinim datoriile, ce le avem ca deputați. În timpul scurt, ce'l am la dispozițiune ca orator contingentat, vroesc totuși să aduc la cunoștință înaltei căsi, deși numai în formă lapidară, unele afaceri, pe cari, ca deputat și reprezentant al națiunii romîne, țin a le releva. Posibil că aceste afaceri vor fi atinse numai în treacăt și că espunerile mele vor avea din aceasta cauză greșala, de a se prezenta ca ceva neisprăvit și neintegru; cu toate acestea, ceea ce a greșit oratorul prin graba sa, binevoiți domnilor deputați a nu o pune în sama cauzei, care o reprezintă acest orator. Nădăjduesc că în scurt ni va fi dată posibilitatea ori mie, ori colegilor mei din club, de a docu-

menta cele susținute de mine și de a ne aprofunda în chestiunile aduse în desbatere. Cred însă că chiar astăzi, domnilor mei, mi-a succede de a putea atrage atențiunea D-Voastre, — presupunînd numai cît de puțină bunăvoință față de noi Romîni, — dela afacerile provinciilor apusene, cari V'au ocupat în desbaterea pactului, și de a Vă face să Vă ațintiți privirile D-Voastre asupra acelei țărișoare îndepărtate, care ni este noauă Romînilor patrie.

Sînt convins, că mulți dintre D-Voastră, domnilor, ați cunoscut aceasta țară numai de la oarele de instrucțiune în științele geografice sau din opul lui Carol Emil Franzos »Demiasia«, pînă la acest timp, cînd revoluțiunea rusească, stropînd cu sînge limitele răsăritene ale imperiului nostru, era cît pe ce să străbată peste aceste limite. Dar chiar în aceste momente nu unul se va fi gîndit la populațiunea cuminte, progresată și pacinică a țărișoarei mele și va fi constatată cu satisfacție, că valorile revoluționare, frîngîndu-se aici de paciența patriotică și de credința firmă a poporului meu în un viitor mai bun, nu au putut străbate pînă în provinciile noastre apusene.

Așa au fost prin secolii întregi și așa vor fi și în viitor Romîni, fiind ei cea de pe urmă fortăreață a culturii și moralei apusene contra forței aziatice.

Ademenitor și satisfăcător ar fi pentru mine, dacă în senzul desbaterii disfașurate puțin înainte în această înaltă casă, mi-ar fi dat să demonstrez, ce înșămătate au azi Romîni din țările ungare, acei Romîni, cari astăzi sînt atît de disconsiderați, pentru propășirea culturală a Europei; atunci ați putea să amintesc, ce puțină mulțumită au aflat acești Romîni pretutindeni.

Despre toate aceste eu nu voesc să vorbesc, deoarece am promis a mă ținea în espunerile mele scurt și deoarece aceste referinți au fost criticate de domni deputați nepărținători — eu aș putea trece de partinitor — în deosebi de eruditul deputat Dr. Redlich. Atribuțiunea, de a fi fost un factor cultural însemnat pentru Europa medie, o putem pretinde și noi Romîni bucovineni; și deaceea putem susținea

Poveste de Crăciun.

(Urmare și fine).

În adevăr toată urdia asta de arătări il urmări prin tainița, ce șerpuia la deal în cercuri largi, pînă ajunsese la o gură de eșire, prin care se zări albastrul cerului.

Atunci năluci, stafii, draci și vârcolaci dispărură ca scînteile în vînt și Puișor, calare, eși mîndru pe virful muntelui cu zapadă, care, de nalt ce era, se apropia de porțile cerului.

Acolo iar altă minune!

Tocmai sus, unde se incheie bolta cerului, se făcu deodată o ruptură și ochii lui zărîră în adîncimile deschise un roi de stele, cari luminau și ziua, iar în mijlocul stelelor și a unei cete numeroase de ingeri, ce cîntau din trîmbiți, alăute, cimbele și harpe, un copil sta culcat pe o cruce de aur.

O, Doamne, ce orbitor la vedere era acel copil! El nu era un copil ca toți copiii, ci era intruparea vie și nemuritoare a tuturor copiilor din lume. Era

așa de frumos, că întrecea orice închipuire omenească; era mai frumos chiar decît Puișor. De sub genele lui izvora raze ca din soare. Pe fața lui se vedea semnul dragostei și al iertării, iar stelele și ingerii făceau cînte și îi cîntau imnul sînt, Cîntarea Cîntărilor, care deșteaptă pînă și morții din somnul cel veșnic.

Din toate unghiurile adîncului porneau jrebii de lumină, care se îngîneau, îl impresurau și-i făceau aureola în jurul capului; iar el, din înalta-i măreție, revărsa harurile sale peste întreaga fire. Se deschisese porțile raiului înaintea copilului pămîntesc, care uimit sta acum cu ochii pironiți asupra copilului ceresc sărbătorit cu atîta slavă, și un șuvoiu de mîngăiere, de speranță, de bucurie se strecura în sufletul lui.

Dar deodată un glas de om se auzi lingă dinsul, care rupse farmecul și-l făcu să tresară.

— Cine-i acolo? strigă Puișor, îndreptîndu-și privirile spre locul de unde venise glasul.

— Sunt Moș Crăciun, răspuse un moșneag bătrîn, eșit năprasnic ca din pămînt, cu niște plete lungi, ce-i cădeau pe umere și cu barba pînă la genunchi. — Și pletele și barba-i erau albe ca zapada, iar pe fruntea și 'n ochii lui se putea ceti cumînțenia omului, care a văzut multe și știe multe. — Era încălțat cu opinci de fer; ținea într'o mînă un paner și în celaltă o cirja lungă de oțel cu care-și ridica sprincenele. O mie nouă sute și opt ani de-a rîndul s'a arătat el la fiecare ajun de Crăciun pe virful muntelui de zapadă și cine știe cîte alte zeci și sute de mii de ani se va mai arăta, pînă cînd opincile și cirja lui se vor roade.

La vederea lui neașteptată, Puișor aruncă un țipet de bucurie și uitînd sfatul balaurului îl întrebă cu nerăbdare copilărească, ce are în paner.

Atunci, Doamne Sfințe!

Într'o clipă cerul se închise; ingerii și copilul de pe cruce se făcură nevăzuți, Din ziua se făcu noapte; patru fulgere

ca niște mari șarpi de foc porniră din cîte-și patru unghiuri ale văzduhului, brăzdîndu-l în lung și în curmeziș, iar muntele cu zapadă, care mai, mai ajungea la tortile cerului, să prăbuși de odată, acoperînd sub ruinele lui pe Moș Crăciun, Puișor și Aliuță, în mijlocul unor tunete, care vesteau parcă sfîrșitul lunei.

Poveste, poveste.

Înainte mult nu este.

Atunci Puișor cuprins de groază se cutremură, deschise ca din somn niște ochi mari plini de lacrimi și... cine ar crede!... să deșteptă bun teafăr în patul lui lingă care ședea maică-sa de-l privighea cu ochi de dragoste; iar pe marginea patului stătea un cogenite paner ticsit cu jucării aduse se înțelege... de Moș Crăciun.

Și sfîrșind povestea:

Am încălecat pe o șea
Și v'am spus-o așa.

N. Gane.

cu drept cuvânt, că țara noastră este fortăreața apuseană a imperiului austriac. Am vorbit despre răbdarea patriotică și despre credința poporului nostru într'un viitor mai bun, pentru că, nu doar împrejurări favorabile ne-ar fi făcut nesimțitori față de sbuciumările revoluționare apusene. Acel ce cunoaște starea poporului meu, știe cit de greu o duce poporul românesc în afaceri economice, știe că departe de centrele culturale apusene, lupta pentru existența sa o va putea duce cu succes, numai dacă va fi în mod abundent și binevoitor, sprijinit de stat (așa este).

Austria a făcut mult pentru Bucovina; dar e departe de a fi făcut totul, ce a fost de lipsă pentru a putea pune aceasta țară, în privința culturală și materială, alături de provinciile apusene. Admit, că pe timpul ocupațiunii acestei țări, s'a făcut mult pentru ridicarea ei; deceniile următoare au trecut însă în ce privește starea ei culturală, fără a lăsa vre o urmă. Și cind a sosit timpul autonomiei pentru această țară, remasă îndărăpt, nu s'a putut face nimic. Era lipsă de mijloace, pentru a putea îndrepta aceea ce în provinciile apusene au făcut secolii întregi. Cercul propriu de activitate, dat țării prin autonomie, a fost numai o luare în ris a acelor referinți, cari avau să se desvoalte din propria lor putere, dar fără de a dispune de mijloacele necesare.

(Va urma).

Știri locale și din țară.

În loc de felicitări de anul nou, a oferit Ven. Sa părintele Simion Coblanschi 10 cor. pentru Internatul de fețițe. Din partea Direcțiunii Internatului se exprimă mult onoratului benefactor, cea mai sinceră mulțumită.

— Dl inspector școlar Nicu Tarasievici a contribuit cu 5 cor. la sporirea fondului de sprijinire pentru copiii sermani dela școlile populare românești din Suceava cu scopul, pentru a se scuti de gratulări de anul nou. Dumnezeu primească!

De ale poștei. Ministerul de comerț a încuviințat activarea de oficii poștale în comunele Volovăț (districtul Rădăuț) și Clivești (districtul Coțmani).

Dela căile ferate. În urma unui emis ministerial cu începerea dela 1 Martie c. c. va fi posibilă transmiterea mărfurilor de mare viteză în abonament și pe liniile căilor ferate de nord, astfel că acest mod de transmitere va fi posibil pe toate liniile căilor ferate ale statului.

Avis părinților din munți, cari au copii pentru gimnaziu. Cu emisul i. r. al cons. școl. de țară din 7 Ianuarie 1907 Nr. 11076 s'a înființat în anul trecut pe lângă școala populară din Cimpulung un curs pregătitor pentru gimnaziu. Acest curs se deschide și anul acesta cu 1 Faur și durează pînă la 30 Iunie. Materile prescise pentru examenul de primiriu gimnaziu se predau în măsură egală atât în limba romină cit și în cea germină. Mai ales pentru copiii, cari voesc să cerceteze gimnaziul din Cimpulung, este acest curs de eminentă valoare, căci corespunde pe deplin caracterului acestui institut. Taxa pentru cercetarea cursului este de 10 cor. lunar. Copiii sermani însă pot fi în parte sau cu totul eliberați de această taxă. Inscriverile se pot anunța în toată ziua în cancelaria conducerii școlare între oarele 8—10 a. m. și 2—4 p. m. Conducerea școlii pop. de băeți din Cimpulung.

Știri din lume.

Moartea unui arhiduce. Arhiducele Ferdinand de Toscana a murit subit de paralizie de inimă. Arhiducele era în etate de 73 de ani.

Discursul d-lui deputat român Coriolan Brediceanu. În ședința de azi a Camerei, a fost la ordinea zilei proiectul de lege relativ la recrutări. Din partea deputaților naționaliști, a luat cuvîntul dl Coriolan Brediceanu, care a spus între altele: „Cea mai frumoasă podoabă, fala fiecărui stat, este armata sa. Drept aceea armata trebuie să se bucure de cea mai mare considerație și cinste. Nu trebuie ca în armată să prindă rădăcini răul obiceiului de a se da preferință soldaților de o anumită naționalitate. Armata e a patriei, deci a tuturor. Toți fiii patriei, fără deosebire de naționalitate și religie, trebuie să o servească, dar earăși toți au dreptul să beneficieze de scutul, precum și de carierele pe care ea le deschide. În raportul său dl ministru cere să publice o rubrică a sinucioșilor din armată și să arete motivele, cari au îndemnat pe soldați să se sinucidă. Ministrul de honvezi să intervină ca să înceteze odată injurăturile și vorbele urite, ca epitetul, cu care de obicei sînt întimpinați soldați romini »büdös«. Să intervină ca politica să fie izgonită cu totul din armată. Să se respecte legea și datinele strămoșești ale soldaților. Anul acesta la sărbătorile Crăciunului românesc, soldații romini de confesiune ortodoxă și cei uniți au fost puși la servicii. Ministrul să intervină ca astfel de lucruri să nu se mai întimple. Să se respecte sărbătorile tuturor confesiunilor, să nu se ia în deșert sentimentul religios al soldaților, căci religia este baza existenței fiecărui popor, precum și fiecărui stat.» Acest discurs a fost primit cu entuziazm din partea deputaților naționaliști.

Patriarhul supărat pe Sultan. Patriarhul eumenic a refuzat primirea ordinului Imtiaz, din cauză că Poarta nu ia satisfăcut cererile cu Exarchatul bulgar. Tot din această cauză patriarhul nu a voit să ia parte nici la serbările bairamului.

Tratările vamale cu Austro-Ungaria. Cauzele amînării discuției relative la tratatul vamal cu România trebuie căutate în faptul că reprezentanții Austro-Ungariei sînt ocupați în delegațiuni și nu vor putea să se ocupe serios cu această chestiune, pe de altă parte delegații Romîniei, fiind și deputați în parlament, nu pot să ia parte la aceste debateri. Din aceste cauze discuția relativă la tratatul vamal va avea loc mai tîrziu.

Întreprinderea în chestia Polonilor. Deputatul polon Sayola a înaintat cancelarului imperial următoarea interpelare »In ce chip vrea cancelarul să aducă în concordanță proiectul de lege relativ la întărirea germanismului în provinciile locuite de Poloni cu spiritul concepției de stat și cu legile actuale? Cum va preveni guvernul eventualele tulburări, ce ar avea loc în urma depozării silite a Polonilor.« ? Se așteaptă cu mare nerăbdare desvoltarea acestei interpelări.

Congres la Mitrovița. La 30 Ianuarie st. n. partidul independent sîrbesc va fi ne un congres, la care vor lua parte toți membrii partidului. La congres se vor forma pretențiunile Sîrbilor din Croația întreagă și anume, că renunță la idealul de a se uni cu Serbia, dar că sînt alipiți cu totul la programul național al croaților și la alipirea Bosniei la Croația.

Uragan năprasnic. În orașul Barascheseo un groznic uragan a făcut devastări colosale. Acoperișele caselor au fost luate pe sus și duse la mari distanțe. Năprasnicul uragan a făcut și victime omenești. Au fost omorite 9 persoane, 60 au fost grav rănite.

Oraș amenințat cu scufundarea. Daily Express primește din Rio Tinto știri că acest oraș, din cauza cutremurului e pe cale de a fi scufundat. În piața cea mare a orașului s'a făcut o surpătură foarte adîncă. Localul primăriei amenințat să se dărîme. Multe case s'au dărîmat. Locuitorii îngroziiți părăsesc orașul.

Ordin înalt al M. S. Regelui Carol. Cu ocazia zilei de 1 Ianuarie (anul nou) M. S. Regele a dat următorul înalt ordin de zi: »Ostași! În împrejurările grele, prin cari a trecut România în anul din urmă, sînt fericit să constat că Armata, pururea pătrunsă de sentimentul datoriei, a fost la înălțimea chemării sale. Totdeodată ați dovedit cit de adinc este înrădăcinat în inimile voastre spiritul disciplinei militare. Țara întreagă, împreună cu mine, vă privim dar cu o deplină încredere și sîntem recunoscători pentru purtarea voastră hărbătească întru restabilirea ordinii turburate, care a făcut cu puțință îndeplinirea operei de reforme cerute de toți. Astăzi nu mă pot îndoi că, la orice vijelie veți fi gata la toate jertfele pentru a asigura viitorul și propășirea patriei. Vă urez din tot sufletul un an bun și liniștit, rugînd pe D-zeu să vă dăruiască fericire și sănătate. La mulți ani. Dat în București la 1 Ianuarie 1908.«

Scandal la un liceu unguresc. Profesorul Alvinezi a denunțat ministrului de culte, Apponyi, că la liceul unguresc din Oradea-Mare profesorii se dau la lucruri ordinare și nepermise. Sînt acuzați 11 profesori de faptele cele mai murdare. Despre un profesor se zice că e homosexual și face curte școlărilor mai curăței, ear directorul liceului e acuzat că, grație relațiilor intime cu gazda unui profesor, despune de inspectorul școlar după placul său. Ministrul Apponyi a orînduit o anchetă.

Scăderea procentului. Banca engleză a scăzut procentele dela 6 la 5. Discntul particular a fost redus dela 6 la 4 procente.

Comitetele revoluționare și Tuurcii tineri. La conferința secretă a tinerilor Turci și a Armenilor au fost invitați și reprezentanții comitetelor revoluționare macedonene. Aceștia au refuzat participarea la conferință, zicînd, că principiile lor politice și tendințele lor nu se potrivesc cu veleitățile constituționalismului, în numele căruia luptă tinerii Turci și Armenii. Reprezentanții comitetelor macedonene găsesc că e absolut condamabilă pretențiunea de a abdica Sultanul și apoi de a se introduce regimul parlamentar și constituționalismul în Turcia. Aprobă însă ca aceste drepturi să se cîștige pe orice cale, prin refuzul dărilor către stat, greve și chiar revoluție. Dar cred că nu e necesară abdicarea actualului Sultanul.

Nota porții către puteri. Poarta a înaintat o notă reprezentanților tuturor puterilor europene, cerînd ca membrii comisiei pentru studierea reformelor din Macedonia, să stea sub ascultarea guvernului turcesc și să fie salariați de acest guvern.

Vot universal unguresc. Proiectul votului universal, pe care ministrul Andrazy il va prezenta parlamentului, se bazează pe pluralitatea voturilor. »Fiecare cetățean trecut de 20 de ani, va avea un vot. Fiecare cetățean mai mare ca 20 de ani și cu dare directă către Stat de 10 coroane pe an, va avea două voturi. Fiecare cetățean, care va ști să scrie și să citească în limba maghiară, va avea trei voturi.« Această dispoziție este menită să aducă o lovitură însemnată în dreptul de vot al cetățenilor nemaghiari.

Bülow nu face șovinism. Între guvernul și partidele majorității s'a încheiat un nou compromis, în urma căruia suma de 300 milioane mărci cerută de Bülow a fost redusă la 200 milioane, iar teritoriul la 70 mii de hectare. După a doua citire, proiectul s'a primit cu 198 voturi contra 119. La discuție a luat parte și Bülow, care a declarat că nu face nici un șovinism. La această declarație deputații poloni au zîmbit ironic. Duminiță va avea loc a treia votare a proiectului.

Apel.

Înființarea unei parochii și zidirea unei biserici ortodox-romine în Viena.

Societatea pentru zidirea unei biserici și înființarea unei parochii ortodoxe-rom-

mine la Viena a obținut, în urma permisiunii M. S. Impăratului Rege, dela ministerul de culte și instrucțiune în înțelegere cu cel de interne dreptul de a se numi »Societate jubilară imperială«. Aceasta societate, care numără peste 200 membri, are de scop să zidească cu ocazia jubileului de 60 ani de domnie a Impăratului, o biserică romină greco-orientală în Viena, ceea ce îndreptățită prin marele număr de Romini cari locuiesc în Viena precum și prin marea frecvență a Rominilor la Viena; apoi este de așteptat, ca tocmai existența unei asemenea biserici va promova frecventa Rominilor.

Lipsa unei biserici rominești în Viena reesă și din aceea, că capela din Löwelstrasse Nr. 8 clădită acum un an și trecută astăzi în proprietatea societății, a devenit prea mică pentru a putea cuprinde pe toți credincioșii, cari vin să ia parte la serviciile divine. Serviciul divin se ține în capelă regulat în fiecare Duminiță și sârbătoare la oarele 11 a. m.; de asemenea se țin și slujbe speciale trupele romine garnizonate în Viena. Societatea își dă toată osteneala să adune în cit mai scurt timp mijloacele necesare, pentru a-și putea îndeplini scopul cit mai curînd posibil.

Pentru comitet :

Secretarul :	Președintele :
Cesar B. Popovici,	Lupu,
arhitect.	colonel i. p.

Bibliografie.

A apărut :

„Lucafăru” Nr. 22 cu următorul sumar: O. C. T. Björnsterne Björnson. — A. Seca Cîntec de Minna Urbantschitsch. — Mihail Sadoveanu „Copilul nimănu”. Maria Cunțan, fragmente din „Fecioara de Orlean” (de Schiller). — O. C. T. »Tatăl de Björnsterne Björnson« (traducere). — Oct. Goga, „Poezia vieții” de Fr. v. Schiller. — G. C. Ionescu, „Dela țară”. — I. Ciocirlan, „Inimă de mamă (nuvelă). — Liliac, „Cîntec” (poezie). — I. Agirbiceanu, „Nepotriviri” (nuvelă). — G. B. Duică, Dări de samă: „Avea” de I. B. Hétrat. — Red. și adm Abonaților noștri premiile revistei „Lucafăru”. — Ilustrațiuni: Björnsterne Ajörnson la masa de scris. Țărani și Țărance norvegiane. Port din Bilbor (com. Ciuc). Björnsterne Björnson (portret).

Repertoarul teatrului.

(Dela 23—27 Ianuarie).

Joi »Tausend und eine Nacht“, Vineri „Bruder Strauvinger“, Sîmbătă reprezentație în folosul soc. pentru sprijinirea bolnavilor pentru studinții din „Alma mater” »Att-Heidelberg“, Sîmbătă „Romeo und Iulia“, Duminiță »Aida« și Luni »Die Jüdin«,

Rugare.

P. T. domnii, cari n'au desfăcut încă toate exemplarele primite din „Căldariul poporului bucovinean pe anul 1908“, sînt rugați a re-n-torce exemplarele remase cit mai curînd la adresa „Societății tipografice bucovinene în Cernăuț“, pentru ca să se poată trimite în altă parte, unde se mai cer.

Meseriași români bucovineni.

Societatea meseriașilor din Cernăuț și suburbii face atent pe acei domni antreprenori, constructori de binale etc. atât din țară cât și din Regatul României, cari au necesitate de meseriași ca :

zidari, cioplitori în piatră, dulgheri etc.

să se adreseze la societatea noastră, **Cernăuț, piața principală Nr. 3,** care li va putea servi conștiincios fără nici o remunerare.

Pentru comitetul Societății: **Dimitrie Bucevschi,** președinte.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinrich Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz.

Cumpărari avantajoase pentru earnă și articole pentru crăciun. — Depozit bogat. — Toate mărfurile în calitate solidă.

Blănării. lînării, mănuși și ciorapi.
Albituri sistem Dr. Jäger și Lahmann.
Bonete de blană și postav pentru domni,
dame și copii.

Păpucarie, galoși și șoșoni. Giobote
pentru vânători.

Mântăluț pentru copii, haine
și bonete.

Palării pentru domni și băeți. Ci-
lindre și clacuri. Theatre echarpes.

Cravate și cachnez

săniuțe sistem Rodel, jachete, cepițe,
mănuși etc. etc.

Albituri pentru domni, gu-
lere, manșete și batiste.

Parfumuri, săpunuri, perii de strae pentru
cap și dinți.

Obiecte pentru înpodobirea părului,
Pepteni.

Puști de vînat, revolvere, Muniție. Cergi
de călătorie. Gilete de modă pentru
domni. Tăcîmuri de argint garantat
Alpaca sau China.

Zigarete de chilimbar și dose pentru zigări
și zigarete.

Obiecte de piele: Tăscuți portative
pentru dame. Giate și gemandane
pentru călătorie. Necessaire pentru
călătorie. Oglinzi portative și pentru
toaletă.

Cadre pentru albumuri și fotografii.

Utensilii pentru scris.

Utensilii pentru fumători, casete.

Casete pentru juvaere fotografii,
utensilii de cusut.

Ochene, bastoane și păioare.

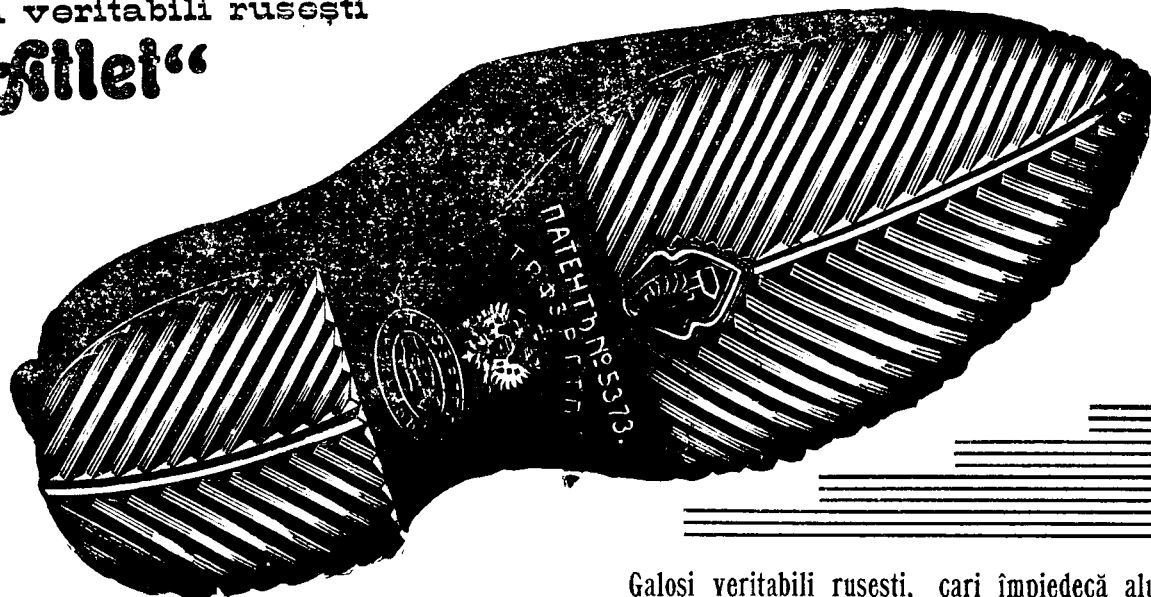
Jocuri de domino, șac, preferanz.

Atențiune!

Galoși veritabili rusești

„Atlet“

Garanție deplină pentru
cvalitate și durabilitate.

Galoși veritabili rusești, cari împiedecă alunecatul.
Patente N-rii: 6888, 8020, 18564, 5373, 3422, 2374, 18597.

Cereți pretutindeni numai galoși „Atlet“

Se pot afla la firmele:

B. Baltinester.

Gottesmann & Nadel.

Pîne estină

O pîne de secară calitatea pri-
mă în greutatea de 1 chil. și
40 g. se vinde la

Jernbach

Piața Elisavetei Nr. 1, strada
Rusească Nr. 53 și în toate
filialele.

Redacția și administrația
ziarului

„Apărarea
Națională”

Cernăuți
strada Francisc No. 13.